

Quickscan flora en fauna

Arkervaart, Nijkerk

Lobith, november 2009

Inhoud

1. Inleiding.....	5
1.1 Achtergrond.....	5
1.2 Gebiedsomschrijving.....	5
1.3 Voorgenomen ingreep.....	6
2. Wettelijk kader.....	8
2.1 Flora- en Faunawet.....	8
2.2 Natuurbeschermingswet 1998.....	10
2.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	11
3. Onderzoeksmethode.....	12
3.1 Bronnenonderzoek.....	12
3.2 Veldbezoek.....	12
3.2.1 Zoogdieren.....	12
3.2.2 Vogels.....	12
3.2.3 Amfibieën.....	12
3.2.4 Reptielen.....	12
3.2.5 Vissen.....	12
3.2.6 Flora.....	12
3.2.7 Ongewervelden.....	13
3.3 Uitwerking en rapportage.....	13
4. Resultaten.....	14
4.1 Gebiedsbescherming.....	14
4.2 Bronnenonderzoek.....	15
4.2.1 Zoogdieren.....	15
4.2.2 Vogels.....	16
4.2.3 Amfibieën.....	16
4.2.4 Reptielen.....	16
4.2.5 Vissen.....	16
4.2.6 Flora.....	16
4.2.7 Ongewervelden.....	16
4.3 Veldbezoek.....	16
4.3.1 Zoogdieren.....	16
4.3.2 Vogels.....	17
4.3.3 Amfibieën.....	17
4.3.4 Reptielen.....	17
4.3.5 Vissen.....	17
4.3.6 Flora.....	17
4.3.7 Ongewervelden.....	17
5. Consequentie Natuurwetgeving.....	20
5.1 Flora- en faunawet.....	20
5.1.1 Zoogdieren.....	20
5.1.2 Vogels.....	20
5.1.3 Amfibieën.....	20
5.1.4 Reptielen.....	21
5.1.5 Vissen.....	21
5.1.6 Flora.....	21
5.1.7 Ongewervelden.....	21
5.2 Natuurbeschermingswet.....	21
5.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	21
6. Conclusies.....	22
Literatuur.....	23

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Op het bedrijventerrein Arkervaart, aan de Westkadijk te Nijkerk is de ontwikkeling van enkele nieuwe gebouwen beoogd. Hiervoor zullen enkele gebouwen gesloopt moeten worden. Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en de faunawet is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen. Mogelijk liggen er beschermde gebieden in de directe omgeving van het terrein.

De opdracht omvat een ecologisch onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van de quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats middels een bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitsel geven over de afwezigheid van soorten. De natuurtoets betreft geen volledige veldinventarisatie.

1.2 Gebiedsomschrijving

Het plangebied is gelegen nabij het centrum van Nijkerk, op het bedrijventerrein Arkervaart, tussen de Westkadijk, Ohmstraat en Ampèrestraat (zie figuur 1). Op het terrein staan enkele (voormalige) fabriekshallen van een chocoladefabriek en een hal van Texim (interieurvoorziening). Ook is een braak liggend stuk land aanwezig en een deel waar voorheen een woning heeft gestaan met bijbehorende tuin. In deze tuin staan enkele oude bomen (paardenkastanje, wilg) en er is een poel gelegen. Ook staat er op het terrein een brasserie en zijn er enkele (woon)winkels. Het kanaal Arkervaart ligt ten oosten van het plangebied.

1.3 Voorgenomen ingreep

Om de nieuwbouw “Home & Lifestyle” te realiseren zal een woning en de naastliggende fabriekshal worden gesloopt, beide zijn gelegen aan de Ampèrestraat. Een deel van deze nieuwe winkel komt op het huidig braakliggend terrein. In het noorden van het plangebied stonden enkele gebouwen die al gesloopt zijn (woning en koetshuis, nog wel zichtbaar op onderstaande figuur). Het boothuis moet nog gesloopt worden. Waarschijnlijk verdwijnen ook de bomen en de poel op termijn.

De oude chocoladefabriek, de woonwinkel, de portiersloge, de watertoren en de parkeerplaatsen blijven als zodanig intact.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

Figuur 2. Een impressie van het plangebied.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hiermee is de Europese wetgeving, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, in de nationale wetgeving verankerd.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een ‘zorgplicht’: een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is artikel 13 eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

- artikel 2:
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen nog ontheffing verkregen worden voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing meer aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.
Voor vogels kan alleen nog ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Dit houdt in dat naast belang j, 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting', ook geen ontheffing meer aangevraagd kan worden op basis van belang e 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrictlijn)
- beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt, maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn drie situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*

Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig

- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*

Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

- *Kans op een significant negatief effect.*

Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning kunnen eventuele voorschriften en beperkingen, bv. compensatie worden verbonden.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is om op landelijke schaal een samenhangend netwerk te creëren van gebieden die veel natuurwaarden bevatten. In het Streekplan Gelderland 2005 dat is vastgesteld op 25 juni 2005 zijn de gebieden van de EHS vastgelegd. In Gelderland is de EHS voor een groot deel nog in aanleg. Er wordt een samenhangend netwerk gecreëerd van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het netwerk bestaat reeds uit het merendeel van de Natura 2000-gebieden en de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek worden verricht.

3. Onderzoeksmethode

3.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortengroepen en waarnemingsites geraadpleegd.

3.2 Veldbezoek

De onderzoekslocatie is één maal bezocht op 7 oktober 2009.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar, die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, onderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

3.2.1 Zoogdieren

Het terrein is onderzocht op mogelijke verblijfplaatsen en sporen van zoogdieren. Sporen kunnen zijn holen, uitwerpselen en prooiresten.

3.2.2 Vogels

Met name jaarrond beschermde vogels zijn van belang. Hieronder vallen onder andere uilen, roofvogels en mussen. De inventarisatie voor vogels heeft plaatsgevonden door zichtwaarneming en door te luisteren naar eventuele zang.

3.2.3 Amfibieën

Voor amfibieën is het geen goede tijd in het jaar om te inventariseren. De meeste soorten zitten nu voornamelijk op het land of kruipen diep in de modder weg voor de winterslaap. Onder stammen en stenen is gericht naar amfibieën gezocht.

3.2.4 Reptielen

Reptielen worden niet verwacht, omdat er geen geschikt habitat voor deze soortgroepen aanwezig lijkt te zijn. Tijdens het veldonderzoek is wel gezocht naar (sporen van) en gekeken naar de mogelijkheden voor deze soortgroep.

3.2.5 Vissen

Vissen zijn met het schepnet bemonsterd. Deze methode kan gebruikt worden om onder andere grote en kleine modderkruipers aan te tonen.

3.2.6 Flora

Voor beschermde planten is het erg laat in het seizoen. De meest planten zijn alleen nog vegetatief aanwezig. Desondanks zijn de planten zo goed mogelijk geïnventariseerd.

3.2.7 Ongewervelden

Beschermden ongewervelden (vlinders, libellen en dergelijke) worden niet verwacht. Wel is er gekeken naar de mogelijkheden voor deze soortgroep.

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermden natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

3.3 Uitwerking en rapportage

In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet. In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000)? Of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn?
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie?
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstoring zijn voor kwalificerende soorten?
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats?
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen?

Uiteindelijk wordt een antwoord gegeven op de vraag of er een vergunning op de natuurbeschermingswet vereist is en middels welke toets een verlening daarvan dient te worden beoordeeld een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

Ecologische Hoofdstructuur

In het onderliggende rapport wordt beschreven hoe de ligging van het plangebied is ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur en of de voorgenomen plannen de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS beïnvloeden.

4. Resultaten

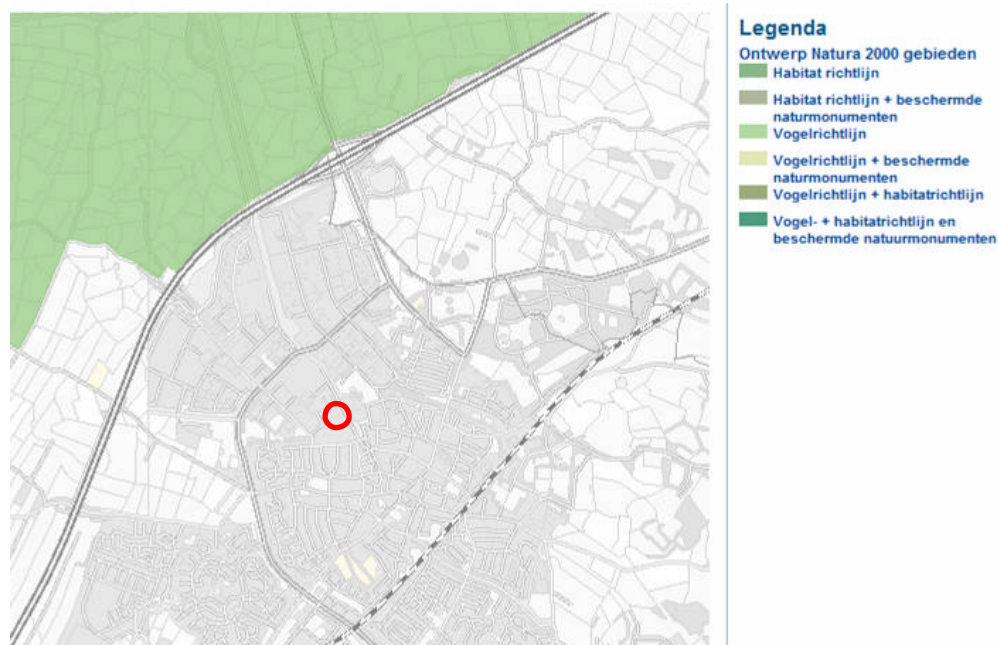
De werkzaamheden die worden uitgevoerd voor de aanleg kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden. Bronnenonderzoek en veldwerk zijn door Ekoza uitgevoerd.

4.1. Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het gebied ligt op ruim 1,5 kilometer afstand van het Natura 2000 gebied Arkemheen, wat ten noorden van het plangebied is gelegen. Het gebied Arkemheen bestaat uit twee laaggelegen, lege, open polders langs de Randmeren, de Putterpolder en de Nijkerkerpolder. Van oorsprong is het gebied een delta. Laaglandbeken van de Veluwe en de Gelderse Vallei mondden hier uit in de voormalige Zuiderzee. Na de afsluiting daarvan werd het brakke gebied een zoetwaterdelta. De polders bestaan tegenwoordig uit, deels zilte, graslanden en enkele rietlandjes.

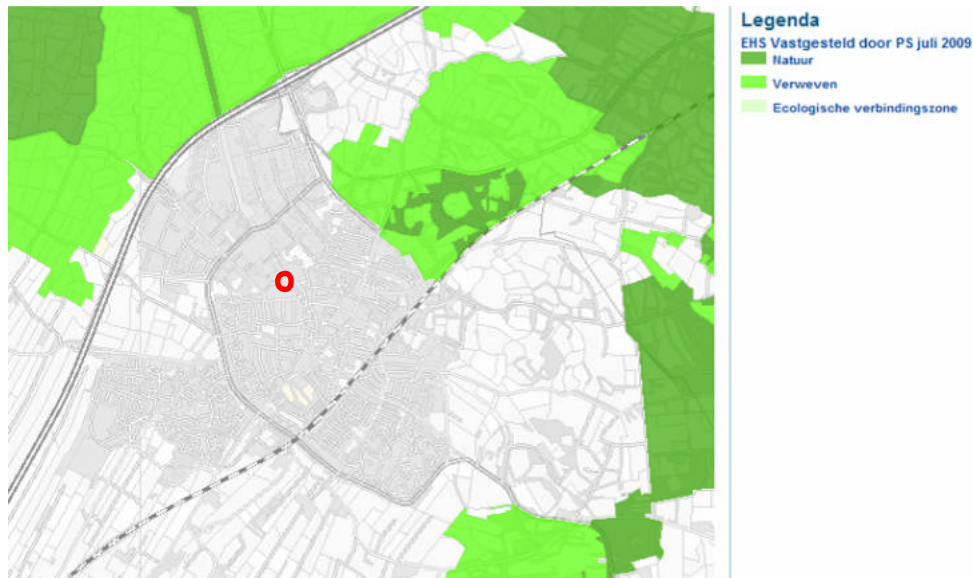
De instandhoudingsdoelen zijn weergegeven in de desbetreffende Natura 2000 gebiedendocumenten. De kwalificerende soorten voor het gebied zijn weergegeven in tabel 1.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (in rode omlijning) ten opzichte van het Natura 2000 Arkemheen (groen)

Tabel 1. Kwalificerende soorten Natura 2000 gebied Arkenheem

Kwalificerende soorten van de Habitatrichtlijn		Kwalificerende soorten van de vogelrichtlijn	
H1134	Bittervoorn	A037	Kleine zwaan
H1145	Grote modderkruiper		

Figuur 4. Plangebied (in rode omlijning) en de ligging van EHS (licht- en donkergroen)

Ecologische Hoofdstructuur

Het gebied dat is aangewezen als Natura 2000 gebied, is eveneens aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zie figuur 4. Daarnaast is ook het open gebied ten oosten van Nijkerk aangewezen als EHS. De EHS ligt op ruim 1 kilometer afstand van het plangebied.

4.2. Bronnenonderzoek

4.2.1 Zoogdieren

Het onderzoeksrapport Vleermuizen in Gelderland geeft aan dat er in het plangebied en de directe omgeving, in de onderzoeksperiode, zomerwaarnemingen van watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger zijn gedaan. Alle vleermuizen zijn beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Ook blijkt uit literatuur dat een andere tabel 3 soort, de das, in de omgeving van Nijkerk voorkomt. Dassen komen voor ten oosten van Nijkerk. Er zijn geen waarnemingen van dassen in het plangebied.

Daarnaast zijn er waarnemingen van egels bekend van het industrieterrein. De egel is een algemeen beschermde soort van tabel 1 van de Flora- en faunawet.

In de geraadpleegde bronnen staat niets vermeld over het voorkomen van steenmarters.

4.2.2 Vogels

Er zijn verschillende waarnemingen van vogels op het industrieterrein beschreven. Het gaat hierbij om soorten als scholekster, buizerd, houtsnip en zwarte roodstaart. De nesten van buizerds zijn jaarrond beschermd.

4.2.3 Amfibieën

Uit de literatuur blijkt dat de kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, rugstreeppad en kamsalamander in het plangebied en/of directe omgeving voorkomen. De kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker zijn algemeen beschermde soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. De kamsalamander en de rugstreeppad zijn strikt beschermde soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet.

4.2.4 Reptielen

Er zijn geen gegevens bekend van reptielen die in het plangebied of directe omgeving van het plangebied voorkomen.

4.2.5 Vissen

Uit de literatuurgegevens blijkt dat er in het plangebied en directe omgeving vele soorten vissen leven. Dit is niet zo raar gezien de vele wateren in de omgeving. De Arkervaart ligt direct naast het plangebied, door het bedrijventerrein lopen enkele sloten en ten noorden van het bedrijventerrein ligt een grote plas. De beschermde of bedreigde vissoorten die volgens de literatuur in de omgeving voorkomen zijn bierpje, bittervoorn, kroeskarper, kopvoorn, winde en grote en kleine modderkruiper.

4.2.6 Flora

Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat er op het industrieterrein, bij de plas ten noorden van het plangebied zwanenbloem staat. Dit is een beschermde soort.

3.2.7 Ongewervelden

Uit de literatuur komen alleen algemene soorten naar voren als icarusblauwtje, kleine vos, gehakelde aurelia en blauwe glazenmaker.

4.3 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 7 oktober 2009. Het was bewolkt, regenachtig en ongeveer 18 graden.

4.3.1 Zoogdieren

In het plangebied, op het braakliggende land zijn vele konijnen aangetroffen. Ook zijn er veel keutels en enkele holen aangetroffen. Daarnaast zijn er ook kleine holletjes aangetroffen die van muizen zijn. Er zijn geen sporen aangetroffen van steenmarters.

Het te slopen woonhuis en de naastliggende hal zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De woning heeft een daklijst. Dit soort plaatsen kunnen voor vleermuizen als verblijfplaatsen dienen. Daarnaast kunnen de holtes in de oude kastanjabomen in de voormalige tuin als verblijfplaats voor vleermuizen functioneren.

4.3.2 Vogels

In het plangebied zijn voornamelijk algemeen voorkomende vogels aangetroffen. Het gaat hierbij om vink, koolmees, kauw, ekster, merel en aalscholver. Onder de bomen op het terrein van het voormalige woonhuis is een nest gevonden. Dit is waarschijnlijk van een vink geweest. De oude kastanjabomen die hier staan bevatten holtes. Deze holtes zijn niet in gebruik door vogels.

Op het dak van de oude chocoladefabriek staan dakjes met dakpannen. Op het dak is gekeken naar de aanwezigheid van mussen. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De oude chocoladefabriek blijft van buiten ongemoeid, zodat eventuele verblijfplaatsen van mussen niet verstoord worden.

4.3.3 Amfibieën

In het plangebied is een poel en een sloot aanwezig. Op het terrein zijn meerdere exemplaren van bruine kikker aangetroffen. Andere soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

4.3.4 Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. In het onderzoeksgebied is weinig reptielen habitat aanwezig, evenals in de directe omgeving.

4.3.5 Vissen

Met het schepnet is de sloot op meerdere plaatsen bemonsterd. Hierbij zijn geen vissen aangetroffen. Gezien de tijd van het jaar (oktober) en de geringe verwachting van aanwezige vissen is de poel niet bemonsterd.

4.3.6 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen bijzondere planten aangetroffen. Op de kale vlakte staat onder andere bezemkruiskruid en kleine leeuwentand. Op de natte stukken staat riet, pitrus en els. In de voormalige tuin staan vele soorten bomen en struiken. Er staan rododendrons, paardenkastanjes, wilg en beuk. De kastanjes zijn oud en bevatten holtes.

4.3.7 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek is één distelvlinder aangetroffen. Andere ongewervelden zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 5. Konijnenhol en oude kastanje met dode takken en gaten in het plangebied.

Figuur 6. Links boven; vogelnest. Rechts boven; mogelijke vleermuisverblijfplaats. Links onder; Poel in de voormalige tuin. Rechts onder; Dak oude chocoladefabriek dat als broedplaats voor verschillende vogels kan dienen.

5. Consequentie Natuurwetgeving

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor te nemen vervolgstappen.

5.1 Flora- en faunawet

In het kader van de Flora- en faunawet kan het planvoornemen getypeerd worden als een ruimtelijke ingreep. Voor soorten uit categorie 1 geldt hiervoor een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen.

5.1.1 Zoogdieren

In het plangebied zijn (sporen van) algemeen voorkomende zoogdieren aangetroffen. Het gaat hierbij om konijn, egel en muisachtigen. Het is waarschijnlijk dat ook kleine marterachtigen (wezel, hermelijn) en mol van het plangebied gebruik maken. Deze soorten vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt de algehele vrijstelling. Er zijn in het plangebied geen (sporen van) steenmarters aangetroffen. Ook uit het bronnenonderzoek is niet gebleken dat steenmarters gebruik maken van het plangebied. Aangenomen wordt dat steenmarters geen gebruik maken van het plangebied. Daarnaast kunnen vleermuizen gebruik maken van het plangebied als foerageergebied en mogelijk ook als verblijfplaats. Vleermuizen zijn strikt beschermde soorten volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet. Om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk van het plangebied gebruik maken zal in de periode mei t/m september 2010 volgens het vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur nader onderzoek worden verricht.

5.1.2 Vogels

In het plangebied zijn meerdere bomen en struiken aanwezig. Tevens zijn verschillende vogelsoorten waargenomen. Op de grond is een uit de boom gevallen nest gevonden. Er broeden dus vogels in het plangebied. Op grond van de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. Normaal gesproken wordt er geen ontheffing verleend van de Flora- en faunawet voor het verstoren van broedende vogels. Om overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zeker te voorkomen kan men buiten het broedseizoen kappen en werkzaamheden in de directe omgeving van opgaande begroeiing uitvoeren.

Ook zijn van enkele vogelsoorten nesten jaarrond beschermd. Het gaat hierbij om roofvogels, uilen, gierzwaluwen, ooievaar en kolonievogels als huismus en roek. Van deze soorten zijn geen nesten aangetroffen in het plangebied. De te slopen gebouwen bieden geen broedgelegenheid voor deze soorten en in de bomen zijn geen nesten van roofvogels aangetroffen. Voor deze soortgroep hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

5.1.3 Amfibieën

In het plangebied is alleen de bruine kikker aangetroffen. Waarschijnlijk komen ook andere algemene soorten als gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander in het plangebied voor. Deze soorten vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt de algehele vrijstelling.

Uit literatuur blijkt dat ook kamsalamander en rugstreeppad in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Beide zijn strikt beschermde soorten volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet. Het plangebied is geschikt voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is vaak te vinden in terreinen met een hoge dynamiek met ondiepe poeltjes die snel opwarmen. De kale vlakte in het plangebied is geschikt als habitat voor de rugstreeppad. Het plangebied zou habitat kunnen bieden aan de kamsalamander, maar het habitat is niet erg geschikt voor de soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad is zeker aan te bevelen. Onderzoek naar het voorkomen van de kamsalamander kan tegelijkertijd hiermee worden uitgevoerd.

5.1.4 Reptielen

Zowel uit het bronnenonderzoek als het veldonderzoek blijkt dat het plangebied niet geschikt is voor deze soortgroep. Reptielen prefereren zonnige terreinen met voldoende structuurvariatie in de vorm van randen en geleidelijke overgangen van open naar gesloten vegetaties. Dit soort vegetatie is onvoldoende in het plangebied aanwezig om een goed leefgebied voor reptielen te kunnen bieden. Er hoeft daarom geen ontheffing voor deze soortgroep te worden aangevraagd.

5.1.5 Vissen

Uit het bronnenonderzoek is naar voren gekomen dat er beschermde en bedreigde vissen in het plangebied of de directe omgeving voorkomen. De aanwezige sloot is tijdens het veldbezoek bemonsterd, zonder resultaat, gezien de tijd van het jaar (oktober) is niet zonder meer uit te sluiten dat er beschermde vissen in de sloot en de poel voorkomen. Er wordt aangeraden in de sloot en de poel nader onderzoek uit te voeren naar deze soortgroep.

5.1.6 Flora

In het plangebied zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen. In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten. Er is voor deze soortgroep geen ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

5.1.7 Ongewervelden

Beschermde soorten van deze soortgroep zijn in de geraadpleegde bronnen en bij het veldonderzoek niet aangetroffen of te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet voor deze soortgroep is niet nodig.

5.2 Natuurbeschermingswet

Het gebied ligt op 1,5 kilometer van het Natura 2000 gebied Arkemheen. Door het planvoornemen zal het Natura 2000 gebied niet worden aangetast. Ook zullen er geen effecten optreden die de aangewezen doelsoorten kunnen verstoren.

5.3 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur ligt op een afstand van ruim 1 kilometer van het plangebied. De voorgenomen ontwikkelingen zullen, gezien deze afstand, geen negatieve effecten hebben op de waarden en kwaliteiten van de Ecologische Hoofdstructuur.

6. Conclusies

De aard van de werkzaamheden is te omschrijven als ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De ontwikkelingen in het plangebied zullen geen effect hebben op het Natura 2000 gebied Arkemheen, dat op 1,5 kilometer van het plangebied ligt. Tevens zullen de ontwikkelingen geen effect hebben op de EHS, die op minimaal 1 kilometer van het plangebied gelegen is.

Er is een aantal beschermde soorten aanwezig en te verwachten die vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor dit type ingreep geldt voor deze soorten een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

Het plangebied wordt gebruikt door broedvogels. Met name de beplanting in de voormalige tuin is hiervoor geschikt. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden aan of in de directe nabijheid van beplanting buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Vaste verblijfplaatsen van vogels zijn niet waargenomen en niet te verwachten.

Van de soorten die onder categorie 2 vallen van de Flora- en faunawet komt de kleine modderkruiper en het bermpje mogelijk in het plangebied voor. Om vast te stellen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied voorkomen dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar vissen.

Ook enkele soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet kunnen in het plangebied voorkomen.

- **Vleermuizen:** Vleermuizen kunnen van de te slopen gebouwen en de holtes in de kastanjabomen gebruik maken. Er zal nader onderzoek naar het mogelijke gebruik uitgevoerd dienen te worden. Dit kan door in het kraam- en paarseizoen (mei t/m september), met een batdetector een aantal keren te inventariseren, volgens de richtlijnen van het vleermuisprotocol.
- **Amfibieën:** Het is mogelijk dat de rugstreeppad en de kamsalamander van het plangebied gebruik maken. Er dient daarom in het voorjaar nader onderzoek naar amfibieën te worden uitgevoerd.

Literatuur

- ANWB, Topografische dienst, 2004. Topografische Atlas Gelderland.
 - Bergmans, W. & A. Zuiderwijk, 1986. Atlas van Nederlandse amfibieën en reptielen en hun bedreiging. Vijfde herpetogeografische verslag. KNNV Uitgeverij, Utrecht
 - Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
 - Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
 - Diepenbeek, A. van 1999 Veldgids diersporen. KNNV Uitgeverij, Utrecht
 - Dijkstra, V. 1999. Vleermuizen in Gelderland. Provincie Gelderland
 - Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij Utrecht.
 - Lange, R. et al. 1994 Zoogdieren van West-Europa; KNNV Uitgeverij, Utrecht
 - Limpens, H. K. Mostert en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen; KNNV Uitgeverij
 - Meijden, R. van der, 2005. Heukels Flora van Nederland. Wolters-Noordhoff.
 - Mullarney, K., Svensson, L., Zetterstrom, D. & P.J. Grant 2005. ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn
 - Spitzen-van der Sluijs, A.M., et al. 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 – 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.
 - Vogelbescherming Nederland 2004. Rode Lijst Nederlandse broedvogels.
-
- www.minlnv.nl
 - www.natuurloket.nl
 - www.zoogdiervereniging.nl